

Avances
en el estudio
del Cuaternario
Español

LUIS PALLÍ, LUIS
ROQUÉ PAU, CARLES
ROQUÉ PAU

SEMINARIO
INDICADORES PALEOAMBIENTALES
Y EVOLUCIÓN DE PROCESOS

PALLÍ, Lluís i
ROQUÉ PAU, Carles (ed.).
*Avances en el estudio
del cuaternario español.*
X Reunión Nacional de
Cuaternario (Girona, 1999).
Universitat de Girona, 1999.
376 pàgines.

La història més recent de la Terra

PER A LA GEOLOGIA, EL QUATERNARI és l'últim període de la història de la Terra. Comprèn els darrers 1,8 milions d'anys i es pot considerar de curta durada si es compara amb els 63 milions d'anys que representa el període precedent, anomenat terciari. Tanmateix, els esdeveniments geològics que s'han produït al llarg d'aquest temps han donat lloc a la formació de nous materials rocosos i de noves morfologies, les quals configuren gran part dels paisatges actuals. Per altra banda és evident que un dels fets més importants ocorreguts durant el quaternari és l'aparició de l'home, aspecte que estudia l'arqueologia.

Amb la intenció de potenciar l'estudi d'aquest període geològic, el 1972 va sorgir el Grupo Español de Trabajo del Cuaternario, que fa 14 anys es convertí en l'Asocia-

ció Española para el Estudio del Cuaternario (AEQUA). Des de la constitució d'aquesta associació s'han realitzat nou reunions científiques en diferents llocs de la península. Una d'aquestes va tenir lloc a terres gironines, concretament a la ciutat de Banyoles, el 1979. En aquests congressos els investigadors i grups d'investigació quaternaristes exposen i discuteixen els resultats dels seus estudis més recents. Enguany, els dies 28, 29 i 30 de juny es va portar a terme la desena reunió nacional a Girona, organitzada per la mateixa AEQUA i per l'àrea de Geodinàmica de la Universitat de Girona.

Al llarg d'aquests tres dies es van presentar un total de 40 treballs referents a processos litorals i continentals, formacions superfcials, sòls, arqueologia i paleontologia.

Totes aquestes aportacions han quedat recollides en el llibre *Avances en el estudio del cuaternario español*, del qual són editors Lluís Pallí i Carles Roqué. També s'hi poden trobar les dues conferències invitades, a càrrec d'Eudald Carbonell i Jean Chaline.

Per acabar la reunió es van organitzar unes excursions guiades que presentaven les formacions quaternàries més rellevants de les terres gironines. Sense cap mena de dubte, la X Reunión Nacional de Cuaternario ha contribuït a entendre més la història quaternària de la Terra i a la vegada ha servit per donar a conèixer una part del patrimoni geològic gironí al centenar de congressistes que s'hi van aplegar.

Albert Pujadas

Girona en els arxius religiosos

EL SERVEI D'ARXIU DE LA Generalitat de Catalunya acaba de publicar dins la col·lecció *Guia dels Arxius Històrics de Catalunya* un volum dedicat monogràficament als arxius religiosos del país.

De la ciutat de Girona destaquen dos centres documentals: l'Arxiu Capitular de la Catedral, que dirigeix Gabriel Roura, i l'Arxiu Diocesà, amb Josep M. Marquès al capdavant.

L'Arxiu Històric de la Companyia de Jesús, situat a Sant Cugat del Vallès, portat per Jordi Roca Coll, disposa de 21 volums de les obres del col·legi de Girona (1566-1841). A l'Arxiu del Palau de Requesens, a la mateixa població, hi descobrim diversos arxius familiars de la Selva i l'Empordà.

A l'Arxiu del Monestir de Santa Maria de Pedralbes (Barcelo-

na) localitzem documentació de les possessions de les rectories de Sant Feliu de Buixalleu (1330-1775) i Sant Feliu de Pallerols (1330-1804). A l'Arxiu Provincial de l'Escola Pia de Catalunya hi ha els documents de les cases d'Olot (14 llibres i 10 lligalls del segle XIX) i Puigcerdà (45 volums i 18 lligalls del 1728 al 1971). No oblidem els franciscans, amb diferents establiments a Girona capital i l'Empordà. De l'antiga comunitat a Girona s'han fixat 271 pergamins (1232-1802), del convent de Jesús de Figueres un llibre (1681-1832) i del de Sant Sebastià de la Bisbal un altre de molt tardà (1916-1946).

Fra Valentí Serra de Manresa ens parla de l'Arxiu Provincial dels Caputxins de Catalunya, on es troben dipositats 8 llibres dels convents de Blanes (1853-1834), Figueres

(1797-1835) i Olot (1803-1878). En la descripció que fa el P. Gabriel Bertran (a.C.s) de l'Arxiu dels Carmelites Descalços hi ha rastre dels convents masculins de Girona (4 llibres i 2 lligalls del 1591-1871) i Palafrugell (un llibre del 1918-36), i dels femenins de Lloret de Mar (dos lligalls del 1901-20) i de Puigcerdà (2 llibres del 1885-1982).

La dispersió documental és un factor advers per a l'estudi de l'Església gironina, tot i que avui es pot combatre amb la realització de còpies que evitin desplaçaments sempre costosos o bé amb la creació de borses d'estudis específiques.

Ens felicitem de l'aparició d'aquesta guia, alhora que esperem els arxius en la difusió del seu ric i antic patrimoni documental.

Josep M.T. Grau i Pujol

GUIA DELS
ARXIU
HISTÒRICS
DE CATALUNYA

7

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diversos autors.
Guia dels arxius històrics de Catalunya, 7.
Departament de Cultura
de la Generalitat de Catalunya.
Barcelona, 1998. 282 pàgines.